

การจัดการและการมีส่วนร่วมในประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง

อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา จังหวัดพะเยา

Management and Participation in the Ceremony of Pagoda Fabric Procession of Phrathatchomthong, Muang District, Phayao Province

วรรณพร หมั่นจร

Wannaporn Meunjorn

การศึกษาด้านจิตและหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาพัฒนาสังคม คณะวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

School of Education and School of Political and Social Sciences,

University of Phayao

ฉัตรประภา ศรีธา

Chatprapha Sritha

การศึกษาด้านจิตและหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาพัฒนาสังคม คณะวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

School of Education and School of Political and Social Sciences,

University of Phayao

E-mail: 64203702@up.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) : 17 เมษายน 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 30 พฤศจิกายน 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 พฤศจิกายน 2567

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการและการมีส่วนร่วมในประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ซึ่งเป็นพิธีกรรมสำคัญที่สืบทอดมายาวนานของชุมชนวัดพระธาตุจอมทอง แต่เมื่อภาคีเครือข่ายที่มีมหาวิทยาลัยพะเยาเป็นแกนนำเข้าร่วมสานต่อจึงทำให้กลายเป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่ตระการตาจนเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายจนปัจจุบัน โดยนับแต่ที่มหาวิทยาลัยพะเยาโดยคณะศิลปศาสตรวิทยาลัยการศึกษา และคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ เข้ามามีส่วนร่วมครั้งแรกเมื่อปีพ.ศ.2559 ร่วมกับจังหวัดพะเยา เทศบาลเมืองพะเยา สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพะเยา ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนรอบวัดพระธาตุจอมทองร่วมกันจัดขึ้น จึงแสดงให้เห็นถึงการจัดการและการมีส่วนร่วมในประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทองตามทฤษฎีการจัดการ 4Ms ทั้งในด้านกำลังคน กำลังทรัพย์

วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการร่วมกัน นอกจากนี้ยังเป็นไปตามทฤษฎีการมีส่วนร่วมนับแต่ขั้นร่วมกันตัดสินใจร่วมกันดำเนินงาน ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผลงานอีกด้วย

คำสำคัญ : การจัดการ, การมีส่วนร่วม, ประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง

Abstract

This paper aimed at studying the management and participation in the ceremony of pagoda fabric procession celebration for the pagoda named Phrathatchomthing, Muang, Phayao. This ceremony has long been performed by the nearby community. When the University of Phayao has played a key role in conducting the ritual led by the triad of schools as University representatives, namely Liberal Arts, School of Education, and Political and Social Sciences, first in 2016. This ritual became known widely and was passed down till date. The triad extended their networks covering Phayao governing bureaus, such as the City Hall, Muang municipality, cultural office, Buddhist affairs office, and the nearby community. It was seen that the tradition is in line with the management according to the 4Ms theory and the participation of 4 steps from participations in decision making, implementation, getting benefits, and evaluation.

Keywords: Management, Participation, Pagoda fabric Procession Ceremony

1. บทนำ

ประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณในหลาย ๆ ท้องถิ่นของจังหวัดพะเยา ชาวพุทธเชื่อกันว่า การนำผ้ามาขึ้นถวายห่มคลุมรอบพระธาตุเจดีย์นั้น เสมือนได้น้อมนำถวายผ้าไตรแด่พระพุทธองค์ นับเป็นมงคลสูงสุด พร้อมด้วยกุศลมากล้นพันด้วยอาณิสสแห่งผลบุญ จะนำพาชีวิตพบแต่ความสุขความเจริญ โดยประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง ถือเป็นประเพณีอันดีงาม และเก่าแก่ของเมืองพะเยา ซึ่งในอดีตประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ยังไม่มีรูปแบบชัดเจนจึงไม่เป็นที่รู้จักมากนักเพราะจัดกันและสืบทอดกันมาตามประเพณีเท่านั้น ยังไม่ได้มีการบริหารจัดการและมีการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ ต่อเมื่อมหาวิทยาลัยพะเยาได้รับการสถาปนาเป็นเอกเทศจากมหาวิทยาลัยนเรศวรแล้ว และในปีพ.ศ.2559 คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยการศึกษา และคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ จึงมีความคิดที่จะสืบสาน รักษา และต่อยอดประเพณีอันดีงามนี้ไว้โดยทำงานร่วมกันในลักษณะเป็นไตรภาคีก่อนจะมีหน่วยงานอื่นๆ เข้ามาร่วมมากขึ้นตามลำดับ แต่กว่าจะมาเป็นประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทองที่ให้เห็นประจักษ์กันในทุกวันนี้ ไม่มีใครทราบเบื้องหลังของการทำงาน การบริหารจัดการงานในแต่ละฝ่าย เพื่อให้งานออกมาสมบูรณ์ จึงมีการศึกษาถึงการทำงานของทั้ง 3 คณะ ว่ามีการบริหารงาน การดำเนินงาน และการจัดการทรัพยากรอย่างไร เพื่อให้เห็นถึงความสำเร็จของการบริหารจัดการ

เบื้องหลังในมหาวิทยาลัยพะเยาที่นำไปสู่งานที่ยิ่งใหญ่ที่ผู้คนได้พบเห็น และงานประเพณีอันสำคัญนี้จะประสบความสำเร็จไปได้ ถ้าหากไม่ได้รับการบริหารจัดการที่ดีของผู้จัดงานและความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในพะเยา

บทความนี้เป็นการศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์จากผู้ดำเนินโครงการทั้ง 3 คณะของมหาวิทยาลัยพะเยา โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทองว่ามีการบริหารจัดการกันอย่างไรและ 2) เพื่อศึกษาทุกภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดประเพณีนี้อย่างไร

2. ทฤษฎีการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม

เบื้องต้นนี้เป็นการทบทวนแนวคิดทฤษฎีทางวิชาการ 2 แนวคิด คือ การจัดการ (Management) และการมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุ

ทฤษฎีจัดการที่รู้จักกันทั่วไปว่า ทฤษฎี 4 Ms (อ้างใน ถนัด เดชทรัพย์, 2550: 21) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. กำลังคน (Man) นับเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนางานโดยกำลังคนนี้หมายถึงบุคลากรทุกภาคส่วนทั้งภาคมหาวิทยาลัยพะเยา ภาคราชการและเอกชน ตลอดจนประชาชนในเมืองพะเยาด้วย

2. งบประมาณ (Money) เป็นหัวใจของการบริหารงานทุกระบบ งบประมาณที่มาแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น งบประมาณสนับสนุน การระดมทรัพยากร การบริจาค จะต้องมีการนำมาใช้ผ่านกิจกรรมโครงการที่เกิดจากการวางแผนร่วมกันของบุคลากรในมหาวิทยาลัย และนอกมหาวิทยาลัยอย่างคุ้มค่า เพราะมีการลงทุนในการจัดการวัสดุอุปกรณ์ตลอดจนปัจจัยไทยธรรมเพื่อร่วมกันทำบุญ

3. วัสดุ (Materials) ได้แก่ อุปกรณ์ เครื่องมือ เช่น รถยนต์ รถบรรทุก อุปกรณ์ตกแต่งขบวนแห่ และไทยธรรมถวายเพื่อทำบุญ

4. การจัดการ (Management) เป็นกระบวนการในการประชุม ตกลง วางแผน และดำเนินการตามแผน ตลอดจนมีการประเมินผลในตอนท้าย

ต่อมาเป็นทฤษฎีการมีส่วนร่วม (Participation) ซึ่งถือว่ามีความสำคัญในยุคของการเปลี่ยนแปลงจากประชาธิปไตยแบบตัวแทนเป็นประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม การทำงานแบบมีส่วนร่วมนั้นไม่ว่าจะเป็นระดับครอบครัว ระดับโรงเรียน ระดับชุมชน ระดับองค์กร หรือระดับประเทศนั้นว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการทัศน์ปัจจุบัน เพราะจะช่วยให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความรู้สึกความเป็นเจ้าของ (Ownership) และจะทำให้ผู้มีส่วนร่วมหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้น ยินยอมปฏิบัติตาม (Compliance) และรวมถึงตกลงยอมรับ (Commitment) ได้อย่างสมัครใจ เต็มใจ และสบายใจ ได้มีการดำเนินการแก้ปัญหาความไม่เรียบร้อยในชุมชนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม แต่อย่างไรก็ตาม การเข้ามามีส่วนร่วมนั้นจำเป็นจะต้องทำตามขั้นตอน โดยผู้คนจะเข้าร่วมในกิจกรรมทุกอย่างต้องมีพื้นฐานคติความคิดในเรื่องของการมีส่วนร่วม

3. ประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง

การจัดการประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทองที่เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางดังในปัจจุบันนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากความต้องการที่จะสืบสาน รักษา และต่อยอดประเพณีนี้ โดยคณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยการศึกษา และคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งเริ่มต้นจัดงานร่วมกันครั้งแรกในปีพ.ศ.2559 การประสานงานและการบริหารหน้าที่ต่างๆเพื่อให้บรรลุเป้าหมายบางอย่าง ประกอบไปด้วยการประชุม วางแผน แบ่งงานกันรับผิดชอบ การบริหารทรัพยากรบุคคล และการประเมินผลที่ได้ทำไปแล้วก่อนที่จะนำไปปรับปรุงแก้ไขในปีต่อไป การบริหารจัดการประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง ได้รับความร่วมมือจาก 3 คณะ ของมหาวิทยาลัยพะเยา ได้แก่ คณะศิลปศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และวิทยาลัยการศึกษา ร่วมกับจังหวัดพะเยา เทศบาลเมืองพะเยา สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพะเยา ภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนชาวพะเยาโดยเฉพาะใน 14 ชุมชนเขตอำเภอเมือง และชุมชนรอบวัดพระธาตุจอมทองร่วมกันจัดขึ้น โดยขั้นตอนของการเตรียมงาน มี 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นเตรียม

1. จัดประชุมครั้งที่ 1 โดยผู้ดำเนินงานของ 3 คณะ โดยจะมีการชี้แจงรายละเอียดของงานในปีนี้และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคณะ และทั้ง 3 คณะต้องแยกไปประชุมเพื่อเตรียมการในคณะตัวเอง

2. จัดประชุมครั้งที่ 2 เมื่อทั้ง 3 คณะประชุมกันเรียบร้อยแล้ว ผู้ดำเนินโครงการและคนบดีของแต่ละคณะ ต้องเสนอพิจารณาต่ออธิการมหาวิทยาลัย เมื่ออธิการมหาวิทยาลัยมีมติอนุมัติให้จัดทำประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทองก็สามารถปฏิบัติการออกเอกสารเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทันที

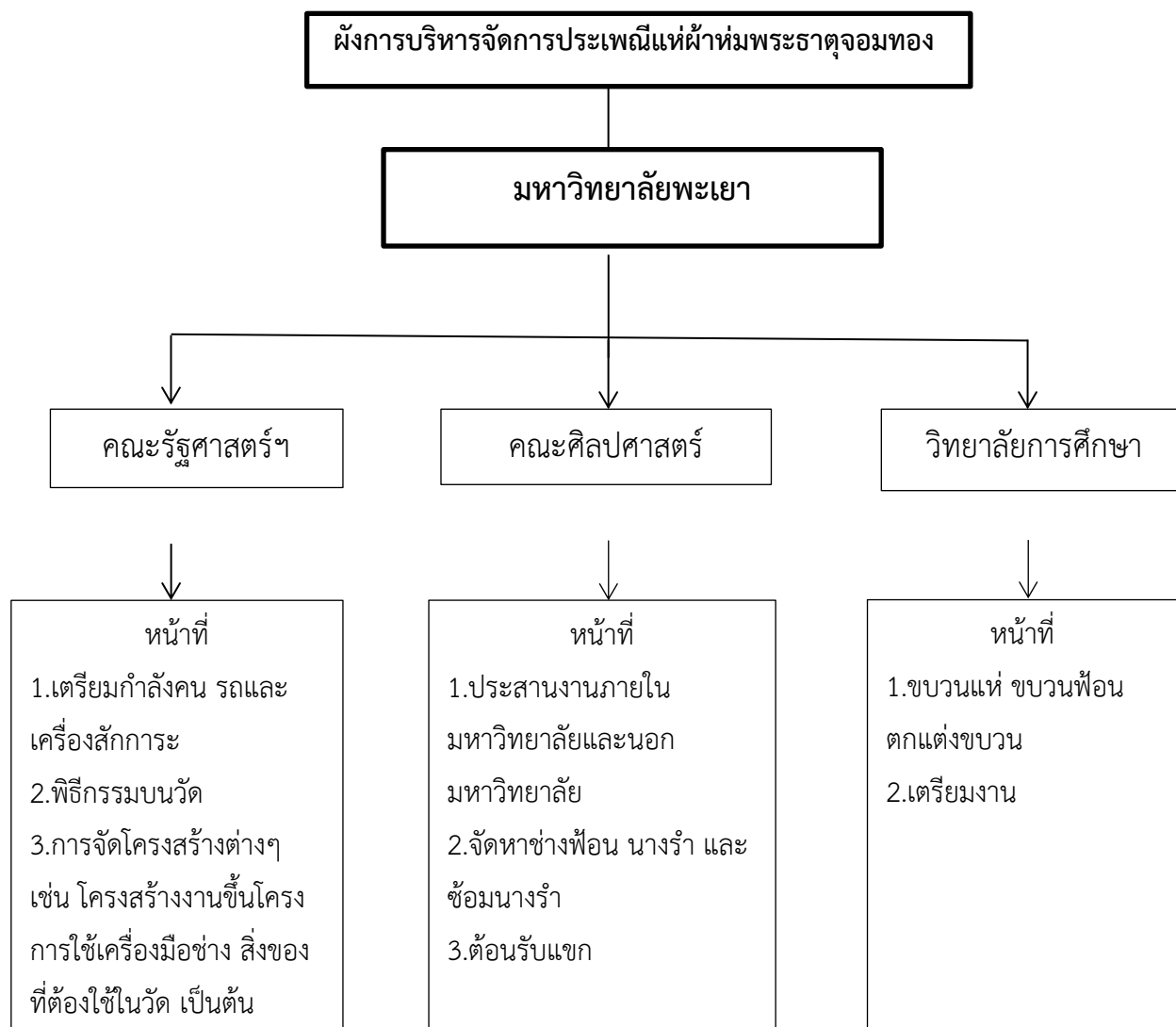
3. คณะศิลปศาสตร์เป็นผู้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยและหน่วยงานภาคีเครือข่ายภายนอกมหาวิทยาลัยรวมถึงวัดศรีโคมคำที่ต้องของใช้สถานที่

ขั้นปฏิบัติ

วันงานประเพณี ทั้ง 3 คณะจะทำหน้าที่ของตน และช่วยเหลืองานของคณะอื่น อีกทั้งยังได้รับความช่วยเหลือจากวัด ชาวบ้านและชุมชน จนสำเร็จเสร็จงาน

ขั้นสรุปงาน

เมื่อจบงาน ทั้ง 3 คณะ จะช่วยกันเก็บกวาดสถานที่ให้เรียบร้อยเหมือนเดิมและจะมีการจัดประชุมเพื่อสรุปงานอีกครั้ง เพื่อหาข้อผิดพลาดและผลตอบรับ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขงานในปีต่อไป

4. หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคณะ

1. คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์

จากการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินงานของคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดย ว่าที่ร้อยตรีศิริพงษ์ ผ่าตะใจ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า โดยส่วนรวมแล้วหน้าที่ของคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ จะเป็นกำลังหลักในส่วนของการทำกำลังคน จัดสรรรถ เตรียมสถานที่ งานโครงสร้าง งานป้าย หรืองานพิธีการต่างๆ ด้านศาสนพิธี เช่น พิธีพุทธาภิเษกน้ำ (ว่าที่ร้อยตรีศิริพงษ์ ผ่าตะใจ, คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์. สัมภาษณ์วันที่ 20 เมษายน 2566.)

2. คณะศิลปศาสตร์

จากการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินงานของคณะศิลปศาสตร์ โดย นางสาวเสาวภาค วันสนุกและนายบุญลีน ยั่ววน หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะศิลปศาสตร์ มีหน้าที่ในการออกเอกสาร ประสานงาน เชิญให้ทั้ง 3 คณะเข้าร่วมประชุมและหนังสือขอความอนุเคราะห์หน่วยงานภาคีเครือข่ายภายนอกมหาวิทยาลัยรวมถึงวัดพระธาตุ

จอมทอง ที่ต้องขอใช้สถานที่ นอกจากนี้ คณะศิลปศาสตร์ จะการรับสมัครนางรำ ช่างฟ้อน จำนวน 60-80 คน โดยรับสมัครจากนิสิตทั้ง 3 คณะที่มีความสนใจที่จะรำ และจะมีการนัดหมายการซ้อมรำ 3 สัปดาห์ก่อนวันงาน ผูกซ้อมโดย นิสิตชั้นปีที่ 4 คณะศิลปศาสตร์และอีก 1 วันก่อนวันงาน จะเชิญครูอริน พูลเกษม ปราชญ์ผู้คิดค้นท่ารำ มาช่วยตรวจดูความเรียบร้อย เพื่อแก้ไขและปรับปรุง เพลงที่ใช้ในการรำ คือ เพลง ปัญญาเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน นอกจากนี้ จะมีการฟ้อนรำต่างๆ เช่น ฟ้อนเล็บ ฟ้อนเจิง ฟ้อนตบะผาบและฟ้อนกายลาย หากนิสิตคนใดมีท่าทางที่รำสวย จะได้รับหน้าที่เป็นผู้รำนำหน้าแถว จำนวน 2 คน และนอกจากนี้ คณะศิลปศาสตร์ ได้รับหน้าที่ในการต้อนรับแขก VIP และจัดหาที่นั่งสำหรับแขกที่มาร่วมงาน (นางสาวเสาวภาค วันสนุก และนายบุลิน ยั่ววน, คณะศิลปศาสตร์. สัมภาษณ์วันที่ 20 เมษายน 2566.)

3. วิทยาลัยการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินงานของวิทยาลัยการศึกษา โดย นายเอกพล โพธิจันทร์ วิทยาลัยการศึกษา มีหน้าที่ในการจัดการในเรื่องการวางแผนขบวนงาน ลำดับการเดินขบวน ตกแต่งขบวน และจัดเตรียมงาน เช่น การเตรียมน้ำจากแม่น้ำสำคัญต่างๆ ในการใช้ทรงน้ำพระธาตุ จากการขอความร่วมมือจากศิษย์เก่าที่มีภูมิสำเนาใกล้กับแหล่งน้ำนั้นๆ ในการทำพิธีและนำน้ำนั้นมาใช้ในงานพิธี เนื่องจากทำงานกันอย่างเป็นคณะทำให้ทางวิทยาลัยการศึกษามีผลต่อการตัดสินใจงานในการประชุมร่วมด้วย (นายเอกพล โพธิจันทร์, นักวิชาการคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยการศึกษา. สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2566.)

การเข้ามามีส่วนร่วมนั้นจำเป็นจะต้องทำตามขั้นตอน โดยผู้คนจะเข้าร่วมในกิจกรรมทุกอย่างต้องมีพื้นฐานคติความคิดในเรื่องของการมีส่วนร่วม ซึ่งการมีส่วนร่วมของประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ได้สอดคล้องกับทฤษฎีการมีส่วนร่วม เพราะอยู่ในกระบวนการพัฒนาชุมชน โดยเน้นให้คนในชุมชนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกระบวนการพัฒนาเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์ประเพณีในท้องถิ่นตนเอง อีกทั้งเป็นแนวทางในการสนับสนุนเชิงกระตุ้นให้คนในท้องถิ่นได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาชุมชนจังหวัดพะเยา ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

เอกพล โพธิ์จันทร์. (2566). เอกสารประกอบการประชุมเตรียมความพร้อมประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุ
จอมทอง. วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

ผังขบวน
(องค์ประกอบ)

รถขบวนพระพุทธรูปทองคำ
พร้อมบ้านประเพณี

ประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง

รถขบวนผ้าห่มพระ
ผ้าป่า

รถนั่งผู้บริหาร
รถนั่งกลุ่มองค์กร

รถแห่ผ้าห่มพระธาตุ

รถแห่สดุดี และนำสรวงพระธาตุ

ผังขบวนและองค์ประกอบ ประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

เอกพล โพธิจันทร์. (2566). เอกสารประกอบการประชุมเตรียมความพร้อมประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง. วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

แผนผังการจัดเตรียมสถานที่ภายในวัดสำหรับคณะผู้บริหารและแขกที่มาร่วมงาน

พระอุโบสถ
สำหรับแขกVIP

พระธาตุจอมทอง

อธิการบดีมหาวิทยาลัย
และคณบดีของทั้ง3คณะ

พระสงฆ์และชาวบ้าน

เอกพล โพธิจันทร์. (2566). เอกสารประกอบการประชุมเตรียมความพร้อมประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุ
จอมทอง. วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

5. วิเคราะห์ประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทองตามทฤษฎี

ประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง เป็นหนึ่งในกิจกรรมสำคัญตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยพะเยา ด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งมุ่งหวังที่จะปลูกฝังค่านิยม สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี และสนับสนุนให้นิสิตได้มีโอกาสจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่อบูรณรักษ์ประเพณีและศิลปวัฒนธรรมที่ดั่งามของจังหวัดพะเยา ซึ่งนิสิตใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนและในวันหยุด มาช่วยกันทำด้วยความสมัครสมานสามัคคี และศรัทธาที่มีต่อองค์พระธาตุจอมทอง ประเพณีในครั้งนี้นอกจากเป็นการรักษาทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมแล้ว ยังเป็นการสร้างความร่วมมือกับชุมชน ท้องถิ่น เพื่อสืบสานศิลปวัฒนธรรม สอดคล้องกับปณิธานของมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ว่า “ปัญญาเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน” ซึ่งได้รับแรงสนับสนุนและแรงศรัทธาจากชุมชน ชาวบ้าน ในจังหวัดพะเยา มาร่วมแรงร่วมใจกันแห่ผ้าห่มพระธาตุในครั้งนี้ จึงทำให้ประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุของจังหวัดพะเยา เป็นที่รู้จักและแพร่หลาย มีการพัฒนามาเรื่อยๆจนเป็นที่ยอมรับและประจักษ์ให้เห็นในปัจจุบัน

ประเพณีนี้หากใช้กรอบแนวคิดของทฤษฎี 4Ms ดังกล่าวมาข้างต้นนั้นมาประกอบสามารถวิเคราะห์ตามหลักการจัดการได้ตามลำดับดังนี้

Man กำลังคน ทางฝ่ายมหาวิทยาลัยพะเยา ประกอบด้วยบุคลากรทั้ง 3 คณะ ทั้งผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และตัวแทนนิสิต ในขณะที่ฝ่ายวัดพระธาตุจอมทองประกอบด้วยประธานสงฆ์และญาติโยมของวัดฝ่ายราชการประกอบด้วยกำลังคนจากหน่วยงานจังหวัด นับแต่ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา เทศบาลเมืองพะเยา สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพะเยา

Money กำลังทรัพย์หรืองบประมาณการเงิน โดยหลักคือเงินจากงบประมาณของทั้ง 3 คณะที่ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไว้ และมีรายได้ส่วนหนึ่งจากการบริจาคของผู้มีจิตศรัทธา

Materials อุปกรณ์และวัสดุสิ่งของ ประกอบด้วยการที่ต้องจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นโดยเฉพาะผ้าสีทองขนาดใหญ่และยาวสำหรับห่มพระธาตุ เครื่องไทยธรรมถวายพระสงฆ์ในพิธี อาหารและเครื่องดื่มสำหรับการเตรียมงานและในวันงาน

Management การจัดการ ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจโดยมีตัวแทนผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ดูแลฝ่ายกิจการนิสิตของทั้ง 3 คณะเป็นหลัก ในการบริหารจัดการงานตามที่ได้รับจัดสรรของคณะตนเองและต้องบริหารจัดการร่วมกันทั้ง 3 คณะ

6. ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ได้ศึกษาในเรื่องการมีส่วนร่วมในประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ของมหาวิทยาลัยพะเยา ประชาชนจังหวัดพะเยาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดพะเยา ที่มีความศรัทธาต่อองค์พระธาตุจอมทองในการจัดประเพณีนี้ขึ้นมา

2. ได้รับความรู้เกี่ยวกับเบื้องหลังการจัดการประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทองและขั้นตอนของการดำเนินงาน

3. ได้นำทฤษฎีที่สนใจศึกษาจากบทเรียน มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์การจัดบทความในประเพณีประจำจังหวัดของจังหวัดพะเยาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้ที่สนใจศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

7. บทสรุป

จากการศึกษาการบริหารจัดการของทั้ง ๓ คณะ ได้แก่ คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยการศึกษา และ คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ได้ร่วมกันจัดประเพณีพระธาตุจอมทองขึ้นมา โดยได้ข้อสรุปว่า การทำงานทั้ง ๓ คณะนั้นมีการแบ่งงานกันตามความถนัดของแต่ละคณะซึ่งคณะไหนถนัดงานแบบไหนก็จะรับผิดชอบงานนั้น คือ คณะศิลปศาสตร์รับหน้าที่ในข้อมร่าให้กับนางร่าร่วมไปถึงการบวงสรวงในวัดด้วย ในส่วนของวิทยาการศึกษาทำหน้าที่ในการทำอุปกรณ์หรือประดิษฐ์สิ่งของที่ใช้ในการสักการบูชาและคอยประสานรูปขบวนกับการเดินขบวนร่วมด้วย และในส่วนของคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์จะมีหน้าที่ในการติดต่อประสานงานกับบุคคลภายนอกในการจัดเตรียมสถานที่และพิธีกรรมทั้งหมดนอกจากนี้คณะรัฐศาสตร์ยังเป็นกำลังในส่วนของการจำนวนคนไม่ว่าจะเป็นงานโครงสร้าง งานป้าย หรืองานพิธีการต่างๆ ซึ่งในรูปแบบของการทำงานจะเป็นแบบการร่วมกันของ ๓ คณะ ซึ่งจะมีการบริหารจัดการในการทำงานร่วมกันในรูปแบบของคณะกรรมการโดยที่ไม่มีผู้ใดมีอำนาจในการตัดสินใจเพียงผู้เดียวจะมีร่วมด้วยช่วยกันและคอยสนับสนุนในส่วนที่คณะนั้นๆขาดเหลือหากมีการเพิ่มหรือลดสิ่งไหนต้องมีการปรึกษาร่วมกันก่อนเพื่อหาข้อสรุปในเรื่องนั้นๆจากการประชุม และส่งเรื่องไปเรียนท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยรับทราบ หลังจากนั้นจึงนำสิ่งที่ได้มาปรับแก้และดำเนินงานกันต่อไป จากการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบว่าในแต่ละคณะมีหน้าที่ในการทำงานที่แตกต่างกัน ตามบทบาทหน้าที่ที่ตนเองได้รับมอบหมาย เพื่อให้การดำเนินงานออกมาสมบูรณ์แบบตามขั้นตอนที่วางไว้

บรรณานุกรม

- ณัด เดชทรัพย์. (2550). การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ตามหลักธรรมาภิบาล. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สมบัติ นามบุรี. (2562). ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในงานรัฐประศาสนศาสตร์. วารสารวิจัยวิชาการ ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2562), หน้า 183-197.
- รัตนพงษ์ อารงทอง.(2566). มหาวิทยาลัยพะเยา สืบสานประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง ประจำปี 2566. สืบค้นจาก <https://www.up.ac.th/th/NewsRead.aspx?itemID=25469>.
- เอกพล โพธิจันทร์. (2566). เอกสารประกอบการประชุมเตรียมความพร้อมประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุจอมทอง. วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- TigerTWN. (2564). การบริหารจัดการคืออะไร กระบวนการ+ประเภทของ Management . สืบค้นจาก <https://thaiwinner.com/what-is-management/>.

วชิรวัชร งามละม่อม. (2559). ทฤษฎีการมีส่วนร่วม. สืบค้นจาก
<http://dspace.spu.ac.th/bitstream/123456789/7990/6/6.%20%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%202.pdf>.

สัมภาษณ์

ว่าที่ร้อยตรีศิริพงษ์ ผ่าตะใจ, คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์. สัมภาษณ์วันที่ 20 เมษายน 2566.

นางสาวเสาวภาค วันสนุกและนายบุลิน ยั่ววน, คณะศิลปศาสตร์. สัมภาษณ์วันที่ 20 เมษายน 2566.

นายเอกพล โพธิจันทร์, นักวิชาการคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยการศึกษา. สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2566.